

2019-08-07

Svar i konsultation om statsstödsreglerna för jord- och skogsbruk och landsbygdsområden

Jordbruk

Miljö – förslag till nya stödmöjligheter

Reglerna för statsstöd och kalkylerna för miljöersättningar ur jordbruksstöden bör ses över gemensamt, så att ytterligare ersättning ska kunna ges till kompletterande åtgärder i naturvårdssyfte. Det gäller exempelvis värdefulla naturtyper enligt art- och habitatdirektivet och hotade arter.

För miljöinsatser kopplat till mål om bevarande av biologisk mångfald, naturtyper och ekosystemtjänster behövs i vissa fall större punktvisa insatser (högre stödnivåer) än vad som tillåts i dagens regelverk.

Som en följd av rovdjursangrepp kan svenska brukare behöva vidta åtgärder som inte kan anses utgöra en investering, en direkt eller en indirekt skada. Det kan bland annat handla om att flytta djur till områden eller byggnader för att skydda dessa eller att vidta extra förebyggande åtgärder såsom skrämselanordningar och uppförande av tillfälliga stängsel.

Djurhälsa och djurskydd

För att även framöver kunna uppnå en säker produktion av animaliska livsmedel är det fortsatt viktigt med möjligheter att använda statliga stöd till bekämpning av djursjukdomar.

Skogsbruk

De stödkategorier som idag finns inom gruppundantagsförordningen kopplat till skogsbruk inrymmer många olika typer av åtgärder. Viss potential för utvidgning kan finnas men för skogssektorn är det viktigt att en sådan utökning inte omfattar rena produktionsstöd.

Villkoren för katastrofersättning är för inriktade på möjligheterna att ersätta den primärt drabbades primära ekonomiska skada. Det finns för begränsade möjligheter att även ersätta andra aktörer som den primärt skadedrabbade är beroende av för att minimera skadan eller för att minimera följdskador. I katastrofsituationer finns ofta en risk för följdskador på miljön eller senare produktionsled som borde kunna beaktas bättre.

Landsbygdsutveckling

De stöd som finns för utveckling av landsbygdsområden (annat än primärproduktion) hanteras idag i stor utsträckning enligt reglerna för stöd av mindre betydelse, vilket i vissa fall kan tänkas begränsa effekten av insatserna då de kan bli alltför punktvisa. Hanteringen av stöd för utveckling av landsbygdsområden är idag splittrad och i vissa avseenden tungrodd. Speciellt inom ramen för Leader är det idag ett svårt och tidsödande arbete för handläggaren att i enskilda ärenden bedöma om insatsen är att betrakta som statsstöd. Det är därför önskvärt om fler stöd för utveckling av landsbygdsområden hanteras på liknande sätt som stöd till jordbruket, det vill säga genom generellt godkännande som beslutas på EU-nivå. Alternativt kan man överväga ett generellt undantag för stöd inom ramen för Leader i linje med det undantag som kommissionen planerar för den Europeiska territoriella samarbetsåtgärden.

Gemensamt jordbruk, skogsbruk och landsbygdsutveckling

Miljö – förslag till nya stödmöjligheter

Tydliggör möjlighet till statligt stöd/ersättning motiverat av att artskyddsregler ska uppfyllas (i den mån nödvändig hänsyn går utöver vad som är grundnivån för jord- och skogsbruket och för såväl EU-skyddade arter som nationellt utpekade), till exempel genom ett uttryckligt gruppundantag.

Administrativa rutiner

Möjligheten för stödgivaren att som alternativ till verkliga kostnader få använda antingen schablon- eller klumpsummor är viktigt för en resurseffektiv stödhantering, fast det ska vara stödgivarens val.

Det kan försämra möjligheterna att anpassa stödutformning så att den blir lämplig för de lokala förhållandena och även schablon- eller klumpsummor kan behöva differentieras inom en medlemsstat. Ett genomsnitt för Unionen passar oftast inte lokala förhållanden. Inte en given förenkling att låsa det till stödnivåerna för landsbygdsutveckling/landsbygdsprogrammet.

Det är viktigt att en anpassning av både riktlinjer och gruppundantagsförordning sker till det resultatbaserade upplägget för stöden till jordbruk, skogsbruk och landsbygdsutveckling som kommer att tillämpas i kommande programperiod. Främst gäller att detaljeringsnivån i statsstödsregelverken inte motverkar eller hindrar de nya uppföljningsmodeller som kommer att behöva utvecklas.

Formulär:		För	Emot	
Framåtsyftan de frågor jordbruk	15. Instämmer du, utifrån dina erfarenheter, i följande ändringar av reglerna för statligt stöd?			
	Stöd ska endast beviljas för markköp om det gynnar miljö eller klimatmål eller utgör startstöd till unga jordbrukare.	X		Vi ifrågasätter lämpligheten att bevilja stöd för markköp. Men om det ska göras bör det gynna miljö- eller klimatmål.
	Villkoren för beviljande av stöd till bevattningsinvesteringar bör inriktas mer på skydd av vattenförekomster, med hänsyn till klimatprognoserna.	X		

	Möjligheterna att bevilja stöd för att förebygga, kontrollera och utrota djursjukdomar samt för att åtgärda skador skulle kunna utvidgas till nya djursjukdomar.	X		
	Ersättning för skador som orsakas av djursjukdomar eller växtskadegörare bör omfatta förlust av produkters värde även om dessa produkter inte förstörs.	X		(I nuvarande marknadsordning (1308/2013, artikel 220) finns möjlighet till marknadsstöd i samband med djursjukdomar och förlorat konsumentförtroende p.g.a. risker för folkhälsa, djurhälsa eller växtskydd.
	Ersättning för skador som orsakas av skyddade djur bör omfatta indirekta kostnader för skador på växter (t.ex. behandlingskostnader och ytterligare arbetskraftskostnader).	X		
	Ersättning för skador som orsakas av skyddade djur bör omfatta indirekta inkomstförluster (t.ex. sänkt produktionskapacitet).	X		

Framåtsyftan de frågor skogsbruk	20. Instämmer du, utifrån dina erfarenheter, i följande ändringar av reglerna för statligt stöd?			
	Investeringsstöd bör endast beviljas för markköp om det gynnar miljö- eller klimatmål.	X		Vi ifrågasätter lämpligheten att bevilja stöd för markköp. Men om det ska göras bör det gynna miljö- eller klimatmål.
	Investeringar i beskogning måste överensstämma med de klimat- och miljömål som styrs av principerna för hållbar skogsförvaltning.	X		Investeringar i beskogning måste överensstämma med kriterierna för hållbart skogsbruk (Forest Europes Pan-European criteria for Sustainable Forest Managment.)
	Vid samarbete: Den högsta stödnivån för icke- produktiva investeringar bör vara 100 % av de stödberättigande kostnaderna.	X		
	Omfattningen av gruppundantagsförord ningen för jordbruk bör utvidgas till skogsbruksåtgärder som i nuläget endast omfattas av riktlinjerna.	X		